

Sritis ir tikslai:

- Pasiekia dviejų dalių klausos atmintį:
 - būvardis + daiktavardis.
- „Kalbos garsai“ 11–12 p.
- Garso /d/ tvirtinimas.

Veikla

Apibūdinantys žodžiai

Patikrinkite vaiko kalbos supratimo ir tariamų žodžių žodynėlių sąrašus. Kiek būvardžių ar apibūdinančių žodžių žino jūsų vaikas? Šią savaitę mokote vaiką kitos, dviejų dalių klausos atminties konstrukcijos – būvardis + daiktavardis (purvinos rankos; švelni antklodė; šlapios grindys ir t.t.). Šios savaitės metu tai pat galite supažindinti vaiką su naujais apibūdinančiais žodžiais ir mokyti juos sujungti į dviejų dalių konstrukcijas. (Jūs netestuoiate, patys parodydami jam kalbos pavyzdį, jūs mokote vaiką.)

- Nauji būvardžiai:
 - švelnus arba piktas;
 - pavojingas arba saugus;
 - dryžuotas arba taškuotas;
 - milžiniškas arba mažytis.

Atsiminkite: nemokykite priešingybių. Pasirinkite vieną apibūdinantį žodį iš kiekvienos poros, mokykite jo, o kitas žodis tampa „**ne švelnus**“ arba „**ne piktas**“, priklausomai nuo situacijos. Žodžių pasirinkimas – neribotas. Rinkitės žodžius, kurie pasitaiko jūsų kasdienybėje.

- Veiklos
 - Naudokite visus vaiko žaislinius gyvūnus (plastmasinius, medžiaginius, minkštus ir t.t.) ir kalbėkite apie kiekvieną jų. Nuspręskite, ar jie yra švelnūs ar nešvelnūs. Visus švelnius gyvūnus paglostykite, apsikabinkite, o visus nešvelnius – sudėkite į narvą ir grūmodami pirštu, sakykite „ne“.
 - Peržiūrėkite vaiko drabužėlius ir atskirkite juos į dvi krūveles: su dryžiais ir be dryžių.

Garso /d/ tvirtinimas klausa

Ieškokite idėjų žodynui, frazėms, žaidimams, veikloms ir dainoms su fonema /d/. Užsiimant tomis veiklomis, nereikalaukite, kad vaikas pamėgdžiotų, tai tik klausymosi praktika ir supažindinimas su garsu. Smagiai leiskite laiką! (pavyzdžiui, „Duok man dar....“, „Dedam dangtį ant dėžės...“, „Duok meškučiui dar duonos.“)

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Supranta frazes, susidedančias iš dviejų pagrindinių dalių (daiktavardis+ veiksmažodis).
 - Tėtis miega.
 - Varlė šokinėja.
 - Tu nukritai.
- Tema: Ėjimas į parką.

Veikla

29 savaitę jūs pristatėte vaikui dviejų dalių klausos atminties derinį, susidedantį iš daiktavardžio ir veiksmažodžio. Šią savaitę jūs ir toliau pratęsite dviejų dalių klausos atminties derinio modeliavimą vaikui, taip pat suteikdami jam galimybę parodyti, kad jis atmintyje išlaiko du pagrindinius elementus.

• Ką daro gyvūnai?

Smagus būdas mokyti daiktavardžius ir veiksmažodžius – turint gyvūnų kolekciją išsirinkti vieną ir sakyti vaikui: „**Katė laišo**“. Tai kartokite su keliais gyvūnais. Tada paimkite kitą gyvūną ir klauskite vaiko, ar šis daro vieną ar kitą veiksmą: „**Čia yra karvė, ji mūkia ar skraido?**“. Neteisingą atsakymą sakykite sakinio gale, nes vaikai yra lengviausia išgirsti ir įsiminti. Jis žinos, kad karvė neskraido ir pasakys jums „Ne“. Tokia veikla yra smagus būdas, mokantis daiktavardžių ir veiksmažodžių derinimo kitokiu būdu.

• Pasivaikščiojimas stebint

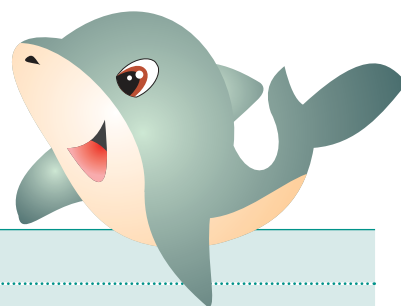
Vaikščiokite po namus, kitiems šeimos nariams taip pat esant namuose. Kalbėkite apie kiekvieną asmenį ir apie tai, ką kiekvienas jų daro: „**Tomukas žaidžia**“, „**Tėvelis skaito**“. Nufotografuokite visus, paprašykite jų apsiukeisti veiklomis ir vėl visus nufotografuokite. Tokiu būdu jūs turėsite 3–4 žmones, atliekančius tas pačias veiklas. Mokant vaiką daiktavardžių ir veiksmažodžių struktūros, nuotraukas galite naudoti visą savaitę (pakabinkite nuotraukas, pavyzdžiui, ant virvelės; arba dėkite į savo „pašto dėžutę“, sugrupuokite jas pagal žmones arba veiklas ir t.t.).

Žodyno plėtimas. Tema: Ėjimas į parką

Praėjusiose savaitėse jums buvo pasiūlyta daugybė veiklų, kurias galėjote atlikti, vaikščiodami su vaiku parke. Šią savaitę užtikrinkite, kad jūsų vaikas turi visą reikiamą kalbą ir žodyną, susijusį su ėjimu į parką.

Frazės: Pasiimk batus, paltą, kepurę... ; Duok man rankytę.; Mes einame/važiuojame į parką.; Ką veiksime dabar?; Atsargiai, laikykis.

Žodynas: čiuožykla; kopėčios; siūbuoti; matau; mačiau; karuselė; smėlio dėžė; žolė; metalas; plastikas; šalta; karšta; šlapia; smėliuota; aukštai; greitai; sukti; supli; kopti; stumti; medžiai; gėlės; lapai; saulėta; lietinga; vėjuota.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Dainuodamas daineles pradeda naudoti daugiau žodžių.
- Deklamuodamas eilėraštukus naudoja daugiau žodžių.

Veikla

Jūsų vaikas jau tiek daug išmoko! Pirma, jūs išmokėte jį, kad muzika ir dainavimas yra ne tas pats, kas kalbėjimas. Tada išmokėte jį atpažinti dainas pagal suprasegmentines (ritmo, melodijos) savybes. Dar išmokėte sakyti paskutinį frazės žodį, naudojantis „klausos užbaigimu“ (paskutinio žodžio pakartojimu).

Ir galų gale, paveikslėlių ar veiksmų pagalba išmokėte jį atpažinti kiekvieną dainos eilutę. Šią savaitę atėjo laikas pasižiūrėti, ar jūsų vaikas geba dainuoti daineles, naudodamasis vis daugiau ir daugiau žodžių.

Eilučių pamėgdžiojimas

- Naudokitės bet kuriomis dainomis ar eilėraščiais, kuriuos išmokėte ir kurie turi atskirus paveikslėlius kiekvienai eilutei. Paimkite pirmąjį paveikslėlį ir sudainuokite arba pasakykite pirmąją eilutę. Paduokite paveikslėlį vaikui ir leiskite jam pamėgdžioti tiek žodžių, kiek jis gali. Pakartokite jam tą pačią eilutę, imkite kitą paveikslėlį, pasakykite žodžius, kad vaikas galėtų juos pamėgdžioti. Kartokite tol, kol visos eilutės bus sudainuotos ar padeklamuotos.
- Pasirinkite kitą išmokytą dainą ar eilėraštį ir duokite vaikui paveikslėlius. Dabar vaikas atlieka pagrindinį vaidmenį ir turėtų dainuoti ar deklamuoti eilutę tam, kad jūs pamėgdžiotumėte.

Spontaniškos eilės

- Tai geriausiai pavyksta su ne mažiau kaip trimis žmonėmis, taigi pakvieskite visą šeimą į vieną vietą. Padėkite vienos dainos ar eilėraščio paveikslėlius, užverskite juos (tegu pirmą eilutę būna viršuje). Paimkite paveikslėlį, pasakykite pirmąją eilutę ir padėkite atverstą paveikslėlį ant stalo. Kitas asmuo daro taip pat su kitu paveikslėliu. Jūsų vaikas pamatys paveikslėlio paėmimo ir eilutės dainavimo ar deklamavimo pavyzdį. Kartokite! Ant stalo turi būti tiek kortelių, kiek yra žmonių.
- Kiekvienas asmuo pasirenka paveikslėlių grupę ir dainuodamas ar deklamuodamas rodo į kiekvieną dainos ar eilėraščio paveikslėlį. Jūsų vaikas turėtų pasakyti keletą žodžių kiekvienam dainos ar eilėraščio paveikslėliui.

Išlaikykite melodiją

Jūsų vaikas vis labiau atkreipia dėmesį į dainos žodžius, taigi užtikrinkite, kad jis laikytųsi melodijos ir ritmo, nors ir pridėdamas žodžius. Prireikus paniūniuokite dainas, kad užtikrintumėte, jog jūsų vaikas skiria dėmesį į suprasegmentinius dalykus dainoje, ne tik tardamas atskirus žodžius.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Spontaniškai dainuoja dainas su taisyklingomis žinomomis fonemomis.
- Spontaniškai dainuoja reikiamą melodiją žinomose dainose.

Veikla

Kai vaikas jau gerai dainuos dainas su visais gerai žinomais žodžiais, įsiklausykite į jo dainavimą ir pasižymėkite:

- Ar atpažįstama dainavimo melodiją? Jei ne, dainuokite vaikui reikiamą melodiją be žodžių, pamėgdžiodami dainą.
- Ar žodžiai tariami taisyklingai, su visomis vaiko žinomomis fonemomis? Vaikui tariant, visi balsiai ir dvibalsiai turi būti taisyklingai ištariami visuose žodžiuose. Visi žodžiai su garsais /m/, /b/, /h/ ir /n/ turėtų būti tariami taisyklingai (išskyrus žodžius su garsų samplaikomis, kai du priebalsiai sudaro vieną garsą – dramblys, arklys, karvė).

Atspėk dainą

Smagu paniūniuoti ar dainuoti dainą be žodžių, naudojantis junginiu „le le le“ ir pasižiūrėti, ar kiti žmonės ją atpažins. Naudokite labai skirtingai skambančias dainas. Sudėkite vieną atverstų paveikslėlių seriją ant grindų 3–4 skirtingoms dainoms. Tokius pačius paveikslėlius užverskite ir dėkite į krūvą šalimais. Vienas asmuo išsirenka dainos kortelę iš užverstųjų krūvos ir pradeda niūniuoti dainą, nerodydamas kortelės kitiems. Išklausius kiti asmenys bando išsirinkti atitinkančią dainą paveikslėlį iš atverstų kortelių.

Naudokitės eiliškumo principu, kai visi paeiliui niūniuoja, taip rodydami vaikui pavyzdį, kad ir jis įsitrauktų. Pasirinkite nedaug dainų, kad vaikui būtų lengviau atspėti niūniuojamą dainą. Ar galite atpažinti vaiko niūniuojamą dainą? Ar jis atskiria jūsų niūniuojamą dainą?

Pasižymėkite vaiko dainuojamas žinomas dainas dienos metu, ar jis išdainuoja melodiją taip pat gerai, kaip ir dainos žodžius. Prireikus priminti dainos toną, vadovaukitės „klausymo ir pamėgdžiojimo“ metodu. Dainuodami naudokite daug suprasegmentinių savybių, ir tegul vaikas pamėgdžioja kiekvieną eilutę. Žaidžiant atkreipkite dėmesį į melodiją.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

1. Savaitės pasaka: Alexandra Day, „Karlo popietė parke“ (Carl's Afternoon in the Park). Carton Craft, Corp., USA, 1991.

- Pirmą kartą su šuniuku Karlu susipažinote 20 savaitę. Šią savaitę Karlas su kūdikėliu smaginsis parke. Tema labai gražiai siejasi su jūsų šios savaitės žodyno tema – „Einame į parką“.
- Kiekviename puslapyje yra žodžiai ir frazės, kurių mokysite vaiką, eidami į parką.
- Jei įmanoma, šią savaitę eikite daugiau nei į vieną parką ir lyginkite, ką galima nuveikti skirtinguose parkuose. „Garsų knygutėje“ nusipieškite parkų paveikslėlius. Diskutuokite, kas yra viename parke, ko nėra kitame. Pavyzdžiui, viename yra medžiai, o kitame – gėlynai.
- Nufilmuokite vaiką, užsiimantį skirtingomis veiklomis parkuose.
- Mokykite jį visų veiklų pavadinimų ir susijusių veiksmažodžių: čiuožinėti – čiuožti ir kopti į viršų.

2. Savaitės eilėraštukas: „Riedantis kiaušinis“

Žodžiai:

„Nuo tvoros kiaušinis toksai,
Krito ir suskilo visai.
Net ir karaliaus visa kariauna,
Nesurinks jo atgal niekada“.

- Tai puikus eilėraštukas, mokant vaiką eiliuoti. Pasisodinkite vaiką ant kelių, atsisukusį į jus ir laikykite už rankų. Pradėkite deklamuoti eilėraštuką ir judinkite kelius į pagal eilėraščio taktą. Kai bus žodis „Kristi“ – atitraukime koją nuo kojos ir leiskite vaikui įkristi tarp kelių, ant žemės. Laikykite jo rankas ir ritmiškai plokite likusias dvi eilutes. Baigę eilėrašį, pakelkite, apkabinkite ir prisiglauskite prie vaiko.
- Suvaidinkite eilėraštuką su išvirtu kiaušiniu. Leiskite kiaušiniui nukristi virtuvėje. Turėkite kelis kareivėlius ir arklius, kurie ateitų surinkti sudužusio kiaušino į vieną. Norint išvengti tikro kiaušinio dūžio sukeltos netvarkos, naudokite atsidarančius plastikinius kiaušinius, kurie atsidarytų juos numetus.
- Pasidarykite keturis paveikslėlius kiekvienai eilėrašties daliai: kiaušinis ant tvoros, krentantis kiaušinis, karaliaus kariauna, kiaušinio šukės.
- Suvaidinkite pasakojimą parke. Pasisodinkite vaiką ant tvoros ir leiskite jam nukristi. Galite priklupti prie jo, pamėgdžiodami, kad bandote jį sudėti atgal į vieną. Keiskitės vaidmenimis (kiaušinis, kareiviai ar arkliai).

★ **Patarimas.** Mėgstamiausias žaislas: *paimkite vaiko mėgstamiausią žaislą į susitikimą su audiologu. Taip vaikui bus smagiau, ir jis turės ką veikti.*

